

qui tortoribus quempiam tradunt oculos avertere, ne videant. Ideo ad hunc modum, ut exprima-
retur quanta crudelitas exequuta fuerit in filium
Dei, dicitur, quod Aeternus Pater averterit
oculos.

Filii tonitru.

QUAESTIO II.

Quare Jacobus & Joannes vocantur à
Christo D. Boanerges, id est,
filii tonitru?

6. Text. **D**um electionem Apostolorum scribit no-
ster Evangelista in praesenti n. 13. & 14. ait:
Et Jacobum Zebedaei, & Joannem fratrem Jaco-
bi, & imposuit eis nomen Boanerges, quod est,
filii tonitru: Hanc quaestionem tractavi tom. 3.
in Evangel. cap. 5. q. 8. Ubi aliquas hujus rei
dedi rationes, & principales: majoris doctrinae
gratia, nunc adde.

7. Specialiter inter suos Apostolos Jacobum
& Joannem appellat filios tonitru, & inter om-
nes suos Apostolos, hos duos tanto nomine
Christus nobilitat filios tonitru dicens: ait
Chrysostr. apud Catenam: Quod magna,
& clara Divinitatis edicta debebant Orbi terra
Evangelii, tanquam fulmina, quae tonitru se-
cum adducit, vitae sanctitate, fulgore doctrinae,
ac miraculorum efficaciam, orbem illuminarunt,
& tanquam tonitrua homines barbaros, ac infi-
deles concusserunt, ad poenitentiam traxe-
runt, tales enim debent esse praedicatores Evan-
gelici, ut tanquam fulgura bonos auditores illu-
minent: & pravos, & rebelles extercent, ut
tonitrua.

8. Quod praestitit Jacobus, qui ob magnam
suae libertatem, & zelum praedicandi, primus
inter Apostolos, Judaeorum, ac Herodis iram
incurrit, ab eisque capite plexus Martyr occu-
bit. Actor. 12. & transivit eodem fidei zelo,
& per suos discipulos in Indos tam Orientales
quam Occidentales, quos convertit, aliasque
multas gentes in fide Christi erudit, & con-
servavit: Sicut fulgur exiit ab Oriente, & parat
usque ad Occidentem, ita erit adventus filii homi-
nis: Matth. 24. n. 7. Assimilatur in hoc Chri-
sto suo Magistro Jacobus, qui exiit ab Oriente,
nempe Jerusalem, & venit ad Occidentalem
plagam, nempe Hispanicam, & per suos etiam
discipulos, ut fulgur ac lux orbis exiit ab Ori-
entali India, & venit ad Occidentalem, omnes
orbis partes illustrans tanquam alter Sol: Non
est, qui se abscondat a calore ejus.

9. Hoc etiam praclarissime, ac efficacissime
praestitit Joannes Apostolus, qui ultimus Apo-
stolorum vita sanctus est, cum Asiam, aliasque
multas Provincias ad fidem Christi subjugasset
totumque orbem illustravit, tum sua praedica-
tionis voce, tum suis scriptis, Evangelio nem-
pe, Apocalypsi, ac Epistolis: suum autem
Evangelium à tonitru Divino exoritur, quasi
Dei tonantis Aquila clangens, & fulminans
sublimè insonat: In principio erat Verbum, &
D. Epiphan. Verbum erat apud Deum: Ita D. Epiphan. hæ-

refi. 73. & cum ipse Joannes scriberet suum
Evangelium, è caelo emicere fulgura, & toni-
trua resonarunt; sicut cum Deus olim in monte
Sinai dedisset legem Moysi, ac Hebraeis, ex
Prochoro Joannis discipulo, ac ex Metaphraste,
refert Baronius anno Christi 99. ad finem.

10. D. Epiphan. **Q**uam praecleara, gloriosa sint hæc nomina
his duobus Apostolis, notandum est ex D. Epi-
phanio hærefi 78. & ait: Ex ipsis autem nomi-
bus, epithetis, etiam virtutis signa elucet. Digni-
tates etenim appellationem acceperunt justis, uni-
cuique decenter, & prout congruum fuit: Et
Abrahamo quidem impositum fuit epithetum,
Amicus Dei non disjunctum, Jacob vero; ut
Israel vocetur, & non alterabitur: & Apostolis
Boanerges, hoc est, filii tonitru, & non relinque-
tur, &c. Cum talia nomina à Deo ponantur, ab
ipso accipiunt firmitatem, ac perennitatem, quæ
non deficiant, sed magis perseverent, & vigeant
in perpetuum, cum hi duo Apostoli habebant à
Christo nomen: Boanerges: id est, filii tonitru,
hæc nomina, juxta suum significatum usque in
hodiernum diem perenniter perseverant per se,
suaque doctrinam, ac scripta, discipulos per
totum Orbem resonantes, ac fulgurantes.

11. **Q**uæ à Deo veniunt perennia, & stabilia
sunt: Nato Samuel cantat ejus mater: Exul-
tavi cor meum in Domino exultatum est cornu
meum in Deo meo: 1. Reg. 2. n. 1. Et ubi nos ha-
bemus: Exultavi cor meum: legit D. Chrysostr.
Confirmatum est cor meum: & cur exultatio,
lætitia, ac gloria mulieris confirmationem, sta-
bilitatem, ac perennitatem habet, ut tuta
sit ab omni periculo, ut nunquam excidat:
in eo quod ostendit à Deo auctore venisse:
Confirmatum est cor meum: Unde colligit D.
Chrysostr. homilia de Annâ habitâ tom. 6.
cur monumenta regum, quibus perdurare no-
men suum volunt extinguantur, & pereant non
verò ut sic memoria hujus mulieris, quæ peren-
nialiter perseverat adducens illud Isaie 40. Om-
nis caro fœnum existitatum est fœnum, verbum
Domini manet in æternum: sic ait Sanct. Doct.
Propheta declarans tam illius stabilitatem, quam
hujus stabilitatem, durabilitatem; ait: Omnis
caro fœnum, verbum Domini manet in æter-
num; & quomodo manet in æternum, in hac
muliere patet. Reges enim, qui nihil non inten-
tarunt, ut perpetuam post relinquerent memo-
riam & monumenta sibi splendida edificarunt,
& statuas multis in locis posuerunt, & rerum ge-
starum non paucos commentarios reliquerunt,
nunc tacentur, & nec nomine quidem noti sunt,
hæc autem mulier ubique gentium nunc celebratur
quia confirmata est cor meum in Domino, ait
ipsa.

12. Gen. 1. n. 1. dicitur: In principio creavit
Deus caelum, & terram: & postea scribitur:
Fecit Deus duo luminaria magna: Et immedia-
tè adjicitur: Et fecit Deus firmamentum: & ta-
men valdè diversimodè se habent manus divi-
nae ad alia: ait Deus: Germinet terra herbam
viventem, facientem semen juxta genus suum:
Et iterum: Producant aquae reptile: unde infi-
nita Dei Sapiencia tam diversimodè se habet in
rerum oratione, immediatè suis manibus creat
caelum, & Terram, luminaria magna, & fir-
mamentum, at herbas, reptile mandat terræ,
& mari, ut producant, Cur non omnia suis
manibus creat? Manus Divinae se admovent
ad

ad condendum Coelum, terram, & liminaria,
quia hæc perennitatem importabant, & inde
abstinent ab herbis, & reptilibus, quæ corrup-
tioni subjacent. à Divinis enim manibus ve-
niunt, quæ firmitatem, ac stabilitatem secum
involvunt Rupertus, ibi Et ait: Quaecumque
Deus fecisse dicitur, manent, stabilia sunt. Di-
ctum est, quia fecit Deus firmamentum, & voca-
vit Cælum, & ipsum manet: Dicitur est quoque,
plantavit Paradisum, & ille manet. E contra
quæ moventur in terra, & in mari non manent,
idcirco cautum est, ut non dixerit Deus, sicut Rep-
tilia, quorum esse citò prateris: sed dixit Deus,
producant aquae reptilia: A reptilibus, quæ
pereunt cavent Divinae manus, & solum ad
perpetua, ac stabilia applicantur.

Christus à suis tenetur.

QUAESTIO III.

Quare Christum sui voluerunt tenere, tan-
quam se in furorem, vel extasim
raperetur?

13. **S**cribit in praesenti D. Marcus, n. 20. Quod
Christus, & Discipuli ejus: Veniant ad
domum, & convenit eorum turba, ita ut non pos-
sent, neque panem manducare, & cum audissent
sui exierunt tenere eum: dicebant enim, quoniam
in furorem versus est. Hæc ultima verba faciunt
totam quaestionis difficultatem, quomodo po-
tuit infinita Sapiencia Dei existimari recepta
esse in furorem?

14. **A**nte explicationem difficultatis propono
versiones, ac lectiones praesentis Text. Syrus:
Auderunt parvulos ejus, &c. dicentes: quo-
niam à se exisset: Syrus Roman. Audierunt con-
sanginei ejus, Syrus ex Guido. Fratruales ejus:
Arabicus: In deliquim cordis incidisse: Eu-
thymius: dicentes in excessum versus est: Va-
tabi. Mene alienatus est: Pagnin. in stuporem
versus est: Ethiopicus: & amici ejus egressi ut
prenderent eum, quia dementem dicebant eum
fuisse. Perseus: Hic quidem est intellectus excessus.

15. **P**rimò cum Textus dicat: Cum audissent sui,
inquirendum est quinam sint isti: Sui? Author
Commentarior. in D. Marcum, qui tribuuntur
D. Hieronym. & Glossa Interlinealis: Discipu-
lis tribuunt, alii cognatis, ac consanguineis
Christi, Ita vertunt Syrus: Parvules ejus: &
alii Syrus: consanguinei ejus: Guido: Fra-
truales ejus: & hoc tribuit Theophylactus in-
vidiæ, & ait: Audientes necessarii Christi, quod
demonia ejiceret, & morbos sanaret, præ invidia
opinabantur, quod demonium haberet, & furio-
sus esset. Unde volebant comprehendere eum, &
tanquam demoniacum ligare. Dum populus cœ-
lestem Christi doctrinam admiratur, miracula
reverenter stupet, ejus dumtaxat propinqui,
tam inhumaniter adversus eum excitantur, sic
propinquerum odium ex suorum magnalibus
sæpe exasperat, D. Chrysostr. serm. 48. Ver-
sans illud: Non est Propheta sine honore, nisi in
patria sua. Marc. 6. n. 4. ait: Docet Christus quod
inter suos mortuus est, aduersus est, inter cives

eminere proximos, proximum uris gloriam. Pro-
pinqui, propinquissimi, & si honorem debeant,
reputant servitutem.

16. **S**ecundò: multi hoc tribuunt altitudini sa-
pientia, quæ Christus loquebatur: Beda: Quia
altitudinem sapientia, quæ Christus loquebatur,
capere non poterant, quasi alienum tum a sensu
locum credebant: Lyranus ait: Videntes cogna-
ti, insolitum favorem in Christo, quia propter ser-
vorem prædicandi horam omitebat comedendi,
videbant etiam in vultu ejus insolitam clarita-
tem ex virtute Divinitatis procedentem: Item
audiebant eum loquentem, de divinis ardua, &
insolita, & eis non intelligibilia: ideo credebant
eum loqui sicut arreptitium, vel fatiosum, idcirco
voluerunt eum tenere, & ligare, ne sibi, vel aliis
posset nocere, & isti pietate movebantur. Ita ferè
Caietan. Janf. Estius.

17. **C**um audissent autem discipuli, quod Christus
dixisset, in furorem versus est, & inaudita, ac valdè
mirabilia faceret, quæ ipsi non intelligebant; nam
quæ homines non capiunt, corrodunt; Adde etiam,
quod homines carnales de spiritualibus, eorumque vitâ
ac doctrinâ malè judicant, & stulta, ac insana di-
cunt sic Joan. 10. n. 20. Utrumque conjungunt
de Christo dicentes, Demonium habet, insanit:
sic & Paulus ait, 1. Corinth. 2. n. 14. Anima-
li homo non percipit ea, quæ sunt Spiritus Dei,
sicut enim est illi: sic & Paulo dictum est ab
homine gentili, & carnali Actor. 18. n. 24. Insa-
nius Paulus, multa se littera ad insaniam conver-
tunt: Sic de Propheta quodam dicunt Aulici
ad Jehu 4. Reg. 9. n. 11. Quid venit insanus iste
ad te: sic denique queruntur impii in inferno.
Sap. 5. n. 11. Nos vitam illorum estimabamus insa-
niam: Corruptissimum sanè semper est carnis
iudicium de rebus spiritualibus, quæ carni
nullo modo sapiunt.

18. **H**æc sententia multum probabilis est, tamen
eam incommodat, quia sæpe cognati Christi
viderant eum multa mirabilia operantem, ac
sublimia dicentem, & super omnes humanas vi-
res, quamplurima agere, & nunquam dixerunt
eum in furorem esse conversum: ergo hic ad
plenam expositionem Textus aliquid peculiare
est investigandum.

19. **T**ertio: Maldonatus: & cum audissent sui
exerunt tenere eum: Tunc puncto posito; Di-
cebant enim quoniam in furorem versus est: ac
proinde propinqui: tenebant eum: ut à tanto
furore reprimeretur, alii verò, & plebii, ac im-
probi dicebant, in furorem versus esse. Euthy-
mius: Humanitatem ducentes furorem, &
miseriam facientes crimen: Vel si velis con-
jungere utrumque cum ipso Maldonato Dic.
Propinqui, ne quid mali à Judæis, vel Christus,
vel ipsi propter Christum paterentur, rem fu-
rori tribuunt, faveat huic sententia. Euthy-
mius, Urget tamen contra hanc sententiam
quia frequenter sui audierunt Christum prædi-
cantem, & multa mirabilia operantem, & etiam
populum contra eum tumultuantem, & nun-
quam talia dixerunt, ac eum tenuerunt tan-
quam furiosum.

Respondet,

19. Respondeo, quod legitimam causam, & rationem hujus rei innuit, ac denotat D. Marcus in presenti: Conuenit iterum iurba ita ut non possent panem manducare, & cum audissent sui exterius tenere eum, dicebant enim quoniam in furorem versus est: Eximius ergo fervor ac ardor Christi D. in docenda, illuminandaque turba, infirmisque sanandis, ita ut sui oblitus absque aliqua refectione, totus in aliorum salutem impensus; inde cognati ejus exierunt tenere eum, ac reprimere à tanto zelo, ac fervore, ne totum diem ipse jejunijs laborando, ac docendo traduceret, & ita dicebant in furorem esse verum cum nec de se, nec de suis ageret, sed totus ad aliorum salutem erat intentus, ita ut dicerent: in furorem versus est: legit Syrus: Dicentes, quoniam à se exisse Arabicus: dicentes: In deliquium cordis incidisse: Euthym. Dicentes in excessum versus est: Pagninus. In superem versus est: Perlicus dicentes: Hic quidem est intellectus excessus: Videbatur furor apud hominem, & tamen erat, quidam mentis excessus, ac elevatio in Christo super omnem humanam intelligentiam. Hanc nostram sententiam tenent Barradas tom 2 lib d. c. 15. & hic in Marc. Cornelius.

Christus sui oblitus de alijs agi.

Syrus. Arabic. Euthym. Pagnin.

Perlic.

Barrad. Corneli.

20. Quæ divina, & altissima sunt, super humanam conditionem ab hominibus hujus sæculi veluti quædam insanie videntur. Sic ait D. Dionysius Areopagita Epistola ad Titum: Inebriatus esse atque excedere dicitur Deus, quippe, qui eis omnibus, & plenissimus est, & rursus extra omnia, & ultra omnia segregatus. Quamvis Deus in omnibus suis dispositionibus sit plenissimus, ac sapientissimus, à secularibus dicitur veluti inebriatus, ac mente alienatus, cum omnia sua consilia sint ultra, ac extra nostrum captum, & intelligentiam.

Dionysius.

21. Decantat Regius Vates Psalm. 35. n. 5. Beatus vir cuius nomen Domini spes ejus, & non respexit in vanitates, & insanias falsa. Notanter dixit, insanias falsas, quia beatus vir non ab omni insaniam debet esse alienus, sed ab eâ, quæ falsa est; & quæ temporalia æstimantur, & cœlestia contemnuntur, ab hac cavet vir justus, & aliam verissimam, & prudentissimam insaniam tenet, temporaliumque honorem pessundans, & solum cœlestia intendens, quæ si ab hominibus hujus sæculi insaniam puretur, Deo tamen est altissima prudentia. D. Ambrosius, ibi Sumi ergo, & vera insaniam, & forsitan Prophetarum, qui in excessu mentis positi, prophetabant repleti Dei Spiritu, ut quibusdam insanire viderentur, cum propria salutis immemores nudi plerumque, & excalceati, sicut Isaias Sanctus, per populos currerent. Verà insaniam reputabantur Sancti Prophetæ insigniti, dum nudi, & excalceati sui oblit, de aliorum salutem agebant, sic & Christus veluti insanus, seu furiosus reputabatur, de aliorum remedio, sui immemor, agens: hæc apud mundum est vera insaniam, & summa prudentiam apud Deum.

Justi prudenter videntur insanire.

D. Ambros.

Blasphemia in Spiritum sanctum.

Marc. 3. n. 28. Amen dico vobis, quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata,

blasphemiam quibus blasphemaverint.

Num. 29. Qui autem blasphemaverit in Spiritum sanctum non habebit remissionem in æternum: sed reus erit æterni delicti, quoniam dicebant spiritum immundum habet.

VERSIONES.

Syrus 28. Quas blasphemabant homines remittuntur eis.

Theophylactus. Quoniam omnia convitia, quæ convitiati fuerint.

Syrus n. 29. Reus erit æterni iudicii Blasphemia.

Arabicus. Convenit eis supplicium æternum in Spiritum sanctitatis.

S. Epiphani. Non remittetur ei, neque in presenti, neque in futuro.

Æthiopicus. Condemnabitur in iudicio æterno.

ALTER TEXTUS.

Matth. 12. n. 31. Ideo dico vobis: omne peccatum, & blasphemia remittetur hominibus, Spiritus autem blasphemiam non remittetur.

Num. 32. Et quicumque dixerit verbum contra filium hominis, remittetur ei: qui autem dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei, neque in hoc sæculo neque in futuro.

Luc. 12. n. 10. Et omnis, qui dicit verbum in filium hominis, remittetur illi; ei autem, qui in Spiritum sanctum blasphemaverit non remittetur.

EXPOSITIO UNICA.

Men dico vobis: Postquam Christus expulit ab homine demonium mutum, admirata turba, & quidam dixerunt: in Beelzebub ejicit demonia: Quam blasphemiam efficacissimis rationibus refutavit, quod latè explicavi tom. 3. cap. 22. Nunc Christus D. explanat gravitatem tantæ blasphemiam, & clarè patet ex Textu Matthæi scribit ipsa verba Christi, & subjicit; dicens: Ideo dico vobis: Hæc causalis dictio: Ideo, non refertur ad consequentiam, sed ad antecedentiam n. 24. Hic non ejicit demonia, nisi in Beelzebub principe demoniorum: & clarè etiam patet ex Textu Marci: Qui

22. Explicatur de qua blasphemiam Christus loquitur.

Qui blasphemaverit in Spiritum Sanctum, reus erit æterni delicti: quoniam dicebatur Spiritum immundum habet: ac proinde blasphemiam, quam Christus D. dicit esse in Spiritum Sanctum, est illa, quam in presenti dicebant Pharisæi in Beelzebub ejicit demonia: Christus autem ejiciebat illa in Spiritu Sancto, cui tribuuntur opera sanctificationis nostræ, beneficentiæ, clementiæ, ac pietatis; ut latius minutim rem explicabo quæstione sequenti.

ritum sanctum, peccatum ex malitiâ, quia Spiritui sancto appropriatur bonitas; Quod latè explicat Richard. Victorio, lib. de Spiritu Blasphemiam: Idem d. Thomas eadem, q. 14. art. 2. ex d. Augustino colligit sex species peccati in Spiritum sanctum: Desperationem, Præsumptionem, Impenitentiam, Obtinationem, Impugnationem veritatis, Invidentiam fratrum gratiæ; quas etiam numerat Magister sententiarum lib. 2. dist. 43.

Richard. Thom.

Sex species peccati.

27.

d. Hieron. Theophil. D. Basil. r. hystof. Beda.

28. Totæ quæst. explicatur.

Matth. 11. Joana 10. Marc. 6.

Quid sit blasphemiam in filium hominis. Quid sit blasphemiam in Spiritum sanctum.

29. Quomodo dicitur non remittitur casus non remissibile.

Matth. 19. Hebr. 6. D. Anselm. Lyranus. Hugo. Dionysius. Tielm. Valsq. Ribeira. Corneli. 30. d. August. D. Gregor. 2. Isidor. Beda. D. Bernard.

QUÆSTIO IV.

Quare dicitur, quod peccatum contra Filium hominis remittitur; contra Spiritum Sanctum non remittitur; & quæ sint hæc Peccata?

23. Textus.

D. August. Difficultas quæstion. 5.

24. Beda. Viç. Affric.

25. Variæ sententia. d. Hilarius. Origenes.

d. Cyprian.

d. Cyprian.

Richard. à S. Victor.

D. August.

26. D. Thom.

O mnes tres Sacri Evangelistæ Matthæus, Marcus, & Lucas scribunt: Quod quicumque dixerit verbum contra filium hominis remittetur ei, qui autem dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei: & addit D. Matth. Neque in hoc sæculo, neque in futuro: Ideo hæc duo inquirenda sunt. Primum: Quodnam sit peccatum contra filium hominis, & contra Spiritum Sanctum, & quomodo dicatur unum remitti, alterum non? Quæ quæstio gravissima est; ita ut dicat D. Augustinus serm. 11. de Verbis Domini; quod nulla major, ac difficilior invenitur in Sacris Scripturis.

Primo fuerunt aliqui ut Beda 1. Reg. cap. 2. n. 15. ad illa verba: Si peccaverit Deum: Victor Episcopus Africanus in ratione fidei ad Regem Hunericum; videntur docere hæc peccata in Deum, & Spiritum Sanctum non distingui; Tamen omnes Patres, Theologi fatentur distingui, & patet ex presenti Textu, quod peccatum in filium hominis remittitur, non verò in Spiritum Sanctum.

Secundo: D. Hilarius ad citatum Matth. censet blasphemiam in Spiritum sanctum, esse eam, qua quis negat Christum esse Deum, conceptum ex Spiritu sancto, Tertio: Origenes homil. 26. in Matthæum, tenet esse omne peccatum mortale commissum post baptismum, seu post acceptam gratiam Spiritus sancti. Quarto: D. Cyprian. lib. 3. a. Quirinum n. 28. eam dicit esse blasphemiam in Spiritum sanctum, omne nempe peccatum in Deum commissum: blasphemiam verò in filium hominis esse omne peccatum perpetratum in hominem. Quinto: Idem Cyprianus lib. 3. Epistol. 14. eam dicit Blasphemiam in Spiritum sanctum, negationem, nempe fidei in persecutione, Sexto: Richard. à S. Victore l. de Blasphemia in Spiritum sanctum, affirmat, esse odium, & convitium Dei.

Septimo: Augustinus serm. illo de Verbis Domini, existimat blasphemiam in Spiritum sanctum, esse impenitentiam finalem, qua resistitur remissioni peccatorum, quæ fit in Ecclesia per Spiritum sanctum.

Octavo: d. Thom. 2. 2. q. 14. art. 1. docet peccatum in Patrem esse peccatum ex infirmitate profectum, quia Patri applicatur potentia: Peccatum in filium, peccatum ex ignorantia, quia filio applicatur sapientia; Peccatum verò in Spiritum sanctum, peccatum ex malitiâ, quia Spiritui sancto appropriatur bonitas; Quod latè explicat Richard. Victorio, lib. de Spiritu Blasphemiam: Idem d. Thomas eadem, q. 14. art. 2. ex d. Augustino colligit sex species peccati in Spiritum sanctum: Desperationem, Præsumptionem, Impenitentiam, Obtinationem, Impugnationem veritatis, Invidentiam fratrum gratiæ; quas etiam numerat Magister sententiarum lib. 2. dist. 43.

Missis multis ex mente Sanctorum Patrum: sic rem explico; Postquam demonem Christus expulit ab homine blasphemarunt Pharisæi dicentes; in Beelzebub ejicit demonia: hanc eorum maledicentiam appellat Christus blasphemiam in Spiritum sanctum, ut ex ipso Textu Matthæi, ac Marci collegi, ac dixi in expositione; & ita docent d. Hieronymus, in cap. 12. Matth. & Epistol. 149. ad Marcellam lib. 2. de Penitentia, c. 4. Theophylact. Euthym. in c. 12. Matth. d. Basil. in Moralibus regul. 35. c. 1. & in regulis brevioribus Resp. 273. d. Chrysostr. ad c. 3. Marci.

Christus in presenti facit mentionem de duplici blasphemiam: una, quæ est in filium hominis, & remittitur, Altera, quæ est in Spiritum sanctum, & non remittitur. Illa est blasphemiam in filium hominis, quæ fiebat ab his, qui ejus divinitatem non agnoscentes dicebant de eo; Ecce homo vorax, & potator vini, peccatorum, & publicanorum amicus, Matth. 11. n. 19. Alique eum insanum dicebant; Joan. 10. n. 20. & per contemptum, filium fabri appellabant Marc. 6. n. 3. Blasphemia autem contra Spiritum sanctum illa dicitur, qua opera Spiritus sancti, ac bonitatis diviniæ, ut miracula, & similia, ac malitia scienter ascribuntur demoni, quia opera bonitatis, & sanctitatis Dei attribuntur Spiritui sancto, qui ex vi suæ processions, & spirationis à Patre, & filio procedit, ut Amor, bonitas, & sanctitas, & sicut Patri attribuitur potentia, Filio sapientia, sic & Spiritui sancto communicatio sanctitatis, ac bonitatis diviniæ, & qui impugnat hujusmodi opera tribuens illa demonio, impugnat bonitatem, ac sanctitatem Spiritus sancti, cum hæc sint illius attributa, per quæ cognoscitur Donum Dei. Et Christus in c. 12. n. 28. Matth. ait. Quod in Spiritu Dei ejiciebat demonia; & inde hanc blasphemiam appellat in Spiritum sanctum, seu contra virtutem Spiritus sancti.

Ad id quod additur peccatum in Spiritum sanctum non remitti nec in hoc sæculo, nec in futuro; solum denotat, quod tam grande, ac grave peccatum non facile remittitur, nec condonatur, sicut illud quod Christus D. dixit de Divite; Facilius est Camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum caelorum; Matth. 19. n. 24. sicut & Paulus ad Hebræos 6. n. 4. Impossibile est eos, qui semel sunt illuminati gustarunt etiam donum cœlestis... rursus renovari ad penitentiam; Loquitur Apostolus de peccatoribus apostatis; & ait: Impossibile hoc est, valde difficile est ut tales redeant ad penitentiam, Ita d. Anselm. Lyranus, Hugo, Dionis. Tielm. Valsq. Ribeira, Corneli. 30.

Ex hoc loco D. August. lib. 2. 1. de Civit. c. 24. D. Gregor. 4. Dialog. c. 30. D. Isidor Beda D. Bernard, apud Bellarm. lib. 2. de Purg. c. 4. convincunt